

Handläggare:
Herman Claesson
Tfn: 0270-751 36
herman.claesson@soderhamn.se

m.registrator@regeringskansliet.se
Kopia: johan.fallenius@regeringskansliet.se

Angående remiss " Prövning av miljöfarliga verksamheter och krav på bland annat upprättande av miljökonsekvensbeskrivning"

På sidan 282 finns det ett förslag om att ändra 17 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd " för "mindre kylanläggningar" till att omfatta även kylanläggning. Det tycker vi är en bra idé. Vi har dock nyligen blivit uppmärksammade på en annan problematik avseende bland annat "mindre värmepumpsanläggningar". Det kanske inte hör hemma här som svar på remissen, men då vore vi tacksamma om synpunkterna kunde lämnas till någon som kan utreda dom vidare.

Bygg- och miljöförvaltningen i Söderhamns kommun har gjort en åtalsanmälan (29:4 p.1 c § miljöbalken) mot en privatperson som har påbörjat sin värmepumpsanläggning innan sex veckor har löpt ut efter anmälan. Detta eftersom vi trodde att 9 kap. 6 c § miljöbalken gällde i sådana fall. Någon miljöstraffavgift togs inte ut eftersom förfarandet inte finns reglerat i förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter. Åklagaren valde att lägga ner fallet och vi har på vår förfrågan fått följande förtydligande från åklagaren:..

..."Den aktuella anmälningsskyldigheten gäller enligt 17 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. 17 § 2 st. är kopplad till förordningens 22 §, som är placerad under rubriken "Anmälningsskyldighet enligt 9 kap 6 § miljöbalken". Jag hänvisar också till 1 kap 1 §, 10 § och 12 § miljöprövningsförordningen. Med anledning dessa bestämmelser jämförda med vad som framgår i förarbetena till 9 kap 6 c § miljöbalken, nämligen att "bestämmelsen motsvarar nuvarande 9 kap 6 § fjärde stycket" ansåg jag att skyldigheten att avvakta sex veckor inte framgår med en sådan klarhet som det ska i brottmål.

Vidare har jag noterat att underlåtenhet att anmäla enligt 17 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska föranleda en miljöstraffavgift med 1000 kronor och att det saknas en reglering angående miljöstraffavgift för underlåtenheten att avvakta sex veckor i dessa fall.

Jag vidhåller alltjämt min ståndpunkt enligt beslutet. För det fall att "sex-veckors regeln" gäller i detta fall, skulle jag anse att gärningen - mot bakgrund av miljöstraffavgiftens storlek vid underlåtenhet att anmäla - är att bedöma som ringa. På grund härav skulle jag inte ha inlett förundersökning med stöd av 23 kap 4 a § 1 st. p 2 och 2 st. jämfört med 20 kap 7 § 1 st. 1 p rättegångsbalken....

Vi har förstått detta som att 9 kap 6 c § miljöbalken inte gäller för anmälningsplikt för de objekt eller situationer som finns i 12 § miljöprövningsförordningen (2013:251). 12 § miljöprövningsförordningen hänvisar till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet där det finns särskilda bestämmelser om anmälningsplikt. För värmepumpar är det 17 §. Det är förbjudet att utan anmälan till den kommunala nämnden inrätta en värmepumpsanläggning. Det finns dock ingen "sex veckors" regel. Det gör det inte heller för bdt-avlopp. För verksamheter som omfattas av 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet finns en "sex veckors" regel.

Detta resonemang att "sex veckors" paragrafen inte gäller, medför för oss ute i tillsynsverksamheterna att det i så fall vore "fritt fram" att exempelvis gräva för bad- disk och tvättavlopp samt inrätta värmepumpar (eller vilken anmälningspliktig verksamhet som helst där det inte tydligt framgår att 9 kap. 6 c § miljöbalken gäller) direkt efter att man anmält sitt ärende och utan att vi har haft tillfälle att göra någon som helst bedömning i fallet.

Vi har uppfattat detta som att det finns en problematik som behöver uppmärksammas och att det borde skapas nya paragrafer eller tillägg till existerande paragrafer, som ser till att "sex veckors" regeln också gäller de anmälningspliktiga verksamheterna som i dag inte har någon sådan bestämmelse kopplad till sig samt se till att det finns erforderliga miljöstraffsavgifts- och åtalpunkter till dessa.

Det borde finnas miljöstraffsavgifter för de fall man har uppfyllt anmälningsplikten men påbörjat verksamhet inom sex veckor utan att fått tillsynsmyndighetens tillåtelse till detta, exv för verksamheter som ska anmälas enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Vi upplever också att miljöstraffsavgifterna för överträdelse av 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet (inte gjort anmälan 1000 kr och utan tillstånd inrättat värmepumpsanläggning 3000 kr) är för låga för att verka avskräckande.

Tanken med anmälningsförfarandet och att föreskriva tidsfrister är ju att tillsynsmyndigheten inte ska bindas upp av att någon påbörjar eller fullföljer en verksamhet utan att ha fått klartecken till detta. Inga som helst åtgärder anses få vidtas, inklusive förberedande arbeten, som ingår i anläggandet av verksamheten. Tillsynsmyndigheten ska ha möjlighet att handlägga och därigenom kontrollera de saker som kan ha miljö- och hälsopåverkan, kommunicera med grannar etc. samt kunna ge information. Om reglerna inte uppfylls vore det rimligt att det finns verkliga sanktionssystem för detta.

Herman Claesson
Tf Förvaltningschef
Bygg- och miljöförvaltningen
Söderhamns kommun

Bilaga lagparagrafer

Bilaga

Miljöbalken (1998:808)

9 kap 6 § Regeringen får meddela föreskrifter om att det ska vara förbjudet att utan tillstånd eller innan anmälan har gjorts

1. anlägga eller driva vissa slag av fabriker, andra inrättningar eller annan miljöfarlig verksamhet,
2. släppa ut avloppsvatten i mark, vattenområde eller grundvatten,
3. släppa ut eller lägga upp fast avfall eller andra fasta ämnen, om detta kan leda till att mark, vattenområde eller grundvatten kan förorenas, eller
4. bedriva sådan miljöfarlig verksamhet som avses i 1–3, om den ändras med avseende på tillverkningsprocess, reningsförfarande eller på något annat sätt. *Lag (2012:907).*

9 kap 6 c § En anmälningspliktig verksamhet får påbörjas tidigast sex veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat. *Lag (2012:907).*

29 kap 4 § För otillåten miljöverksamhet döms till böter eller fängelse i högst två år den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. påbörjar eller bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd utan tillstånd eller godkännande eller utan att ha gjort en anmälan, eller efter att ha gjort en anmälan påbörjar en verksamhet eller åtgärd utan att följa en föreskriven tidsfrist, allt enligt vad som krävs i

...

c) bestämmelsen i 9 kap. 6 c § om anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter,...

1 kap. Miljöprövningsförordningen (2013:251)

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om tillståndsplikt och anmälningsplikt för verksamheter och åtgärder som avses i 9 kap. miljöbalken.

Förordningen är meddelad

1. med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken i fråga om 1 kap. 3, 4, 10 och 11 §§ samt 2–32 kap.,
2. med stöd av 9 kap. 8 § miljöbalken i fråga om 1 kap. 6 §, och
3. i övrigt med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Anmälningssplikt

10 § Om det i fråga om en verksamhet eller åtgärd som beskrivs i 2–32 kap. anges att anmälningssplikt gäller, får verksamheten eller åtgärden inte bedrivas eller vidtas utan att vara anmäld till tillsynsmyndigheten. För sådana verksamheter och åtgärder anges uttrycket "anmälningssplikt C".

12 § I förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd finns särskilda bestämmelser om anmälningssplikt för

1. avloppsanordningar (13–15 §§),
2. värmepumpsanläggningar (17 §),
3. avhjälpande av vissa föroreningsskador (28 §), och
4. verksamheter där allmänheten erbjuds viss hygienisk behandling, verksamheter med bassängbad och skolverksamheter (38 §)

Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

17 § Det är förbjudet att utan anmälan till den kommunala nämnden inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten. Kommunen får föreskriva att det ska fordras tillstånd av nämnden för att inrätta en sådan anläggning inom kommunen eller inom vissa delar av denna, om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön.

Första stycket ska inte tillämpas på värmepumpsanläggning som kräver tillstånd eller anmälan enligt miljöprövningsförordningen (2013:251). Förordning (2013:262).

22 § En anmälan som avses i 1 kap. 10 eller 11 § miljöprövningsförordningen (2013:251) ska göras i god tid innan verksamheten påbörjas eller åtgärden vidtas. Anmälan ska vara skriftlig och ges in till den myndighet eller kommun som enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) utövar den operativa tillsynen över verksamheten eller åtgärden. Anmälan ska dock ges in till länsstyrelsen, om verksamheten eller åtgärden har samband med en annan fråga som prövas av länsstyrelsen. Förordning (2013:769).